

FOA SOSU

februar 2022 – nr. 1

**Tema om elever
og praktik
Side 4-14**

FOA SOSU 1

FEBRUAR 2022

DET FASTE

Leder	3
Kort og godt	26, 32
Regler og rettigheder	34
Krydsord	Bagsiden

TEMA OM ELEVER

5 ELEVERNES ARBEJDSMILJØ SKAL FORBEDRES

Mange elever fortæller om både fysisk og psykisk dårligt arbejdsmiljø i praktikken.

6 SKREG PÅ HJÆLP

Oplevelser i praktikken har fået Maura Pires til at tvivle på, om hun har valgt den rigtige uddannelse.

8 VI SKAL SELV RÆKKE UD

Eleverne skal selv bidrage til at få problemerne løst, mener elevrådsformand.

10 FLEKSIBILITET OG FÆLLES ANSVAR

Hensyn til den enkelte og fælles ansvar for eleverne er en forudsætning for et godt praktikforløb.

13 DER MANGLER EN STØRRE KOBLING MELLEM TEORI OG PRAKSIS

17 BÆLTET ER BLEVET DÆMONISERET

Opråb: Tag ansvar for medarbejdernes sikkerhed, ellers forfalder psykiatrien.

20 FORSKELLIGE UDDANNELSER BØR IKKE HEDDE DET SAMME

Henriette Højgaard kæmper for en ny titel til social- og sundhedsassistenter.

24 UDSIGT FRA EN LYGTEPÆL

Det kan betale sig at kæmpe for en plads i kommunalpolitik, selvom man ikke bliver valgt.

SOCIAL- OG
SUNDHEDSAFDELINGEN

FOA

FOA Social- og Sundhedsafdelingen. Godthåbsvej 15, 2000 Frederiksberg
Tlf.: 4697 2222, sosu@foa.dk, www.foa.dk/sosu

Ansvarshavende Tina Græsted, tigr@foa.dk, formand
Redaktør Anne Guldager (angul@foa.dk).

Layout Karen Hedegaard. Tryk Stibo Complete. Oplag 18.600. ISSN 2596-4119

FORSIDE: SOCIAL- OG SUNDHEDSASSISTENTELEV CHANETTE ANDERSEN. FOTO: MARK KNUDSEN/MONSUN

TILLYKKE MED DE 25 ÅR

Her få måneder efter af fagbevægelsen fejrede sit 150-års jubilæum, har vi også jubilæum i vores egen fagforening.

Den 1. januar 1997 så FOA Social- og Sundhedsafdelingen dagens lys efter sammenlægning af afdelinger af Husligt Arbejder Forbund og Dansk Kommunal Arbejderforbund.

De nye social- og sundhedsuddannelser satte sit klare præg på afdelingens navn og var et vigtigt argument for den nye fagforening. Fusionen betød, at social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter kunne være organiseret sammen.

På de 25 år er der sket meget. Fagforeningen arbejder stadig for at sikre, at uddannelserne har det rigtige indhold. Og for at både social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter får lov at bruge deres kompetencer og bliver anerkendt og honoreret for dem.

Det betyder ikke, at vi har glemt, at vi også har flere end 1.000 medlemmer, der er registreret som sygehjælpere, hjemmehjælpere, plejehjemsassistenter, beskæftigelsesvejledere og plejere, og som hver dag sætter deres kom-

petencer i spil i sundhedsvæsenet. Jeres løn- og arbejdsforhold kæmper vi naturligvis også for.

Der er desuden på de 25 år også kommet nye grupper til: Neurofysiologiassistenter, operationsteknikere, handicapledsagere, handicaphjælpere og mammografiassistenter. Og vi har fået en stor gruppe kolleger og medlemmer, som er ansat i det private.

Dertil kommer selvfølgelig også alle vores ledermedlemmer med forskellige uddannelsesmæssige baggrunde og vores gruppe af undervisere på social- og sundhedsskolerne.

Internt i FOA SOSU har vi selvfølgelig styr på, hvem der kan hvad. Og selvom omverdenen desværre ofte har svært ved at skelne os fra hinanden, har man i stigende grad fået øjnene op for den forskel, I alle sammen og tilsammen gør ude på hospitalerne, i ældreplejen, i psykiatrien og alle de andre steder, hvor I sætter jeres faglighed i spil.

Så tak for jer og tillykke. Lad os gøre hinanden endnu stærkere i de næste 25 år.

*Tak for jer og tillykke.
Lad os gøre hinanden endnu
stærkere i de næste 25 år.*

SÆRLIGT FOKUS PÅ ELEVER

Det er ingen nyhed, at der mangler medarbejdere på social- og sundhedsområdet, og at problemet er stigende. Derfor er en af de vigtigste opgaver for kommunerne i de kommende år at tiltrække flere til uddannelserne.

Men det er ikke nok. Eleverne skal også gennemføre uddannelsen, og i øjeblikket er der alt for mange, der falder fra.

På assistentuddannelsen ligger frafaldet på 18 procent, mens det på hjælperuddannelsen er 13 procent.

I 2021 indgik FOA en ny 5-årig praktikaftale med regeringen, KL og Danske Regioner. En af målsætningerne er at mindske frafaldet, så det for begge uddannelser kommer ned på 7 procent, som er det gennemsnitlige frafald på erhvervsuddannelser.

Det kræver blandt andet, at eleverne kommer fra deres praktikforløb med en god oplevelse.

FOA SOSUs bestyrelse har besluttet, at elever og praktikvejledere skal have et særligt fokus i 2022.

Siden har emnet blandt andet været drøftet på generalforsamlingen og på en konference for fagforeningens fællestillidsrepræsentanter. Og ikke mindst bliver rekruttering og fastholdelse af elever en vigtig del af de møder, fagforeningen sammen med fællestillidsrepræsentanterne har med borgmestre og ældrechefer i kommunerne i den kommende tid.

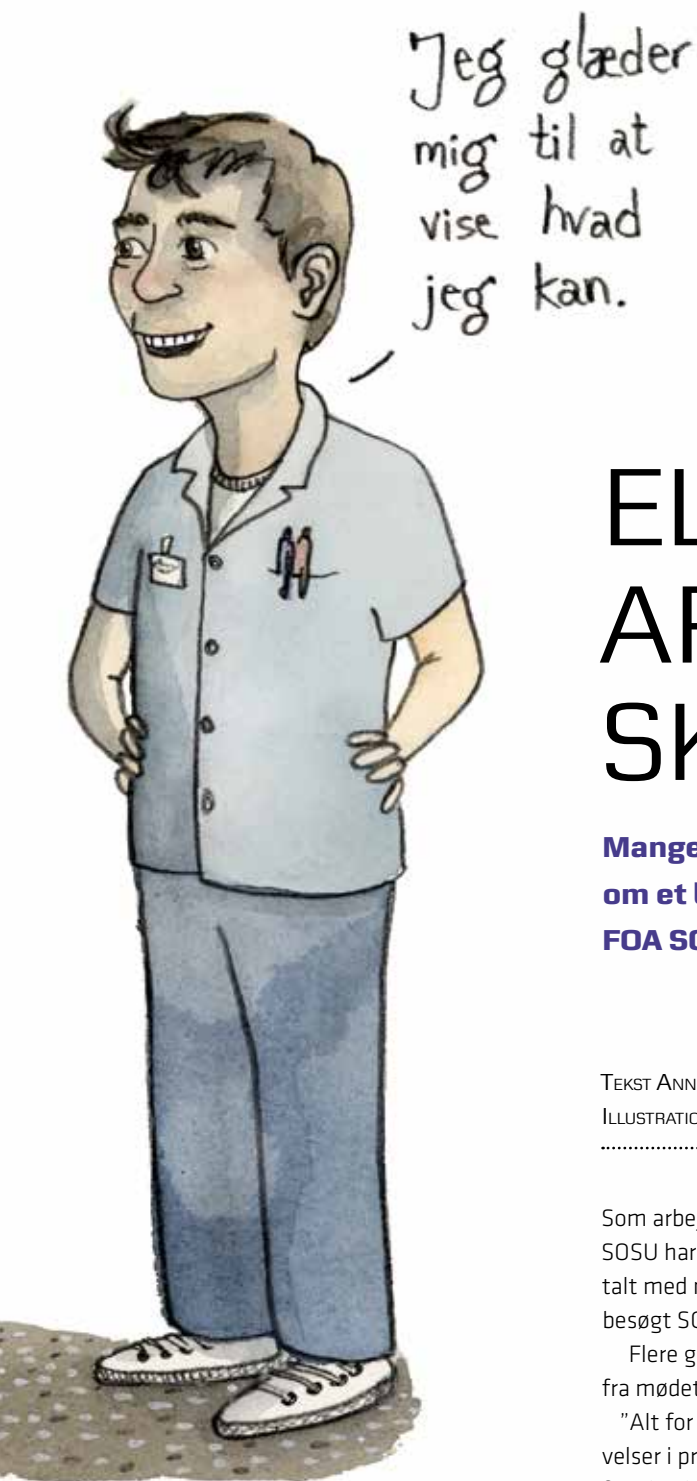
KL har udgivet en række materialer til bedre praktikforløb, blandt andet to små film "Det gode praktiksted" og "Det gode praktikforløb – elevspotting".

Find materialet her:
kortlink.dk/2egu8

Velkommen til,
vi glæder os
til at lære dig
at kende. ~

WICHMANN

ELEVERNES ARBEJDSMILJØ SKAL FORBEDRES

Mange elever kommer tilbage fra praktikken med historier om et både fysisk og psykisk dårligt arbejdsmiljø, fortæller FOA SOSUs arbejdsmiljøkonsulent Sanne Mogensen.

TEKST ANNE GULDAGER

ILLUSTRATION KAMILLA WICHMANN

Som arbejdsmiljøkonsulent i FOA SOSU har Sanne Vængebo Mogensen talt med mange elever, når hun har besøgt SOSU-uddannelserne.

Flere gange er hun gået nedslået fra mødet med eleverne.

"Alt for mange fortæller om oplevelser i praktikken med både dårligt fysisk arbejdsmiljø og dårlig trivsel. For eksempel fortæller flere om, hvordan den viden, de har med sig fra undervisningen, bliver tilsidesat i mødet med

de dårlige vaner ude på arbejdspladserne. Jeg har mødt en stor 24-årig fyr, der allerede har fået ondt i ryggen af sit arbejde", siger Sanne Mogensen.

"Selvom man ved, at man bør bruge en lift, er det svært at protestere, når der står en erfaren kollega og siger, at man kan klare sig med et viskestykke. Eleverne er bange for at dumpe deres praktik, hvis de stritter for meget imod".

MANGE BLIVER IKKE TAGET GODT IMOD

Historierne om manglende hjælpemidler og uhensigtsmæssige

*Sanne Vængebo Mogensen,
arbejdsmiljøkonsulent i FOA SOSU*

►►► forflytninger går igen, og det samme gør en følelse af at være udenfor fællesskabet.

"De bruger ord som ensomhed, isolation og mobning. Flere giver udtryk for, at de ikke føler sig hørt, og andre fortæller om søvnproblemer og koncentrationsbesvær, der kan være symptomer på stress", siger Sanne Vængebo

"Det betyder utrolig meget, hvordan man bliver taget imod som elev, og om man bliver integreret i personalegruppen og får sociale relationer. Elever fortæller, hvordan de bliver ladet alene på afdelingen, når resten går til personalemøde".

Sanne Vængebo Mogensen undrer sig ikke over, at mange elever falder fra i løbet af uddannelsen.

"Hvorfor skulle de blive der, når de bliver taget så dårligt imod?"

Men der er også solstrålehistorier, understreger hun.

"Det er dér, hvor det er meldt ud, at der starter en ny elev, så kollegerne er klar til at tage imod, og der er en klar struktur for, hvordan introduktionen skal foregå".

SKREG PÅ HJÆLP

Oplevelser i praktikken har fået Maura Pires til at tvivle på, om hun valgte rigtigt, da hun besluttede sig for en uddannelse til social- og sundhedsassistent.

TEKST ANNE GULDAGER

FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

Maura Pires bliver færdig som social- og sundhedsassistent i sommeren 2023.

Det er i hvert fald planen, men mærker hun efter, er hun ikke helt sikker på, at den holder.

Hun elsker at lære og synes, at hun har nogle dygtige og meget engagerede lærere på skolen, så når hun er i tvivl, er det på grund af nogle dårlige oplevelser i sin praktik, blandt andet på et plejecenter.

"Jeg vil gerne arbejde på pleje- og omsorgsområdet, og var meget glad og motiveret, da jeg startede i min første praktik, men jeg synes ikke, jeg har lært nok".

"Vejlederen var fraværende i de første 14 dage, og i en stor del af tiden blev jeg sat til at vaske op og hjælpe med maden i stedet for faglige opgaver. Da min vejleder endelig kom, havde hun meget travlt og havde ikke tid til at lære fra sig. Jeg ryddede op og gik ud med skrald, mens hun lavede de faglige ting", fortæller Maura Pires, der blev mere og mere frustreret.

"Det var ikke vejlederens skyld. Hun havde bare for travlt. Men når man

ikke lærer noget, føler man sig snydt og udnyttet som billig arbejdskraft. Det nytter ikke noget, at der er nogle fine mål, når der ikke er nogen plan for, hvordan man når dem", mener hun.

YNGRE VILLE VÆRE KNÆKKET

Maura Pires taler helst ikke om sin alder, men hun har mere i bagagen end mange andre elever på social- og sundhedsuddannelserne.

Hun kom til Danmark fra Brasilien i 2007 med en bacheloruddannelse i hospitalsadministration og en lang erfaring fra sundhedsvæsenet, men kunne på grund af sprogbarrierer ikke bruge sin uddannelse her i landet. I 2020 sadlede hun derfor om og besluttede at bruge sin baggrund på en anden måde ved at starte på uddannelsen til social- og sundhedsassistent.

Med andre ord er Maura Pires langt mere erfaren end en helt ung elev ville være. Og når selv hun har været ved at give op, tror hun, at en yngre elev ville være knækket for længst.

INGEN FROKOSTPAUSE

Maura Pires knækkede ikke – "men jeg skreg næsten på hjælp", fortæller hun.

Hun kontaktede den lokale uddannelsesansvarlige og fortalte

Maura Pires på talerstolen på FOA SOSUs generalforsamling i november 2021.

om det dårlige arbejdsmiljø, om en hverdag hvor hun ikke følte, at hun lærte noget, og hvor hun ikke havde frokostpause.

Det hele kulminerede i, at hun blev tilbudt at skifte afdeling. Et tilbud, som hun tog imod.

"På den nye afdeling fik jeg en super god vejleder, og der var en helt anden kultur omkring modtagelse af elever. De var ikke kun vejlederens ansvar", fortæller Maura Pires, der blev så glad for afdelingen, at hun er fortsat som afløser.

Selvom forholdene blev bedre, da hun skiftede afdeling, kontaktede hun alligevel på opfordring fra fagforeningen også den overordnede uddannelsesansvarlige i kommunen.

"Jeg tror, at de, der sidder øverst oppe, forestiller sig, at det hele kører, som det skal. Men folk på gulvet laver deres egne regler. Jeg kontaktede ikke kommunen for min egen skyld, men

for de næstes skyld", fortæller hun.

"Men tænk, at man skal sende en mail til kommunen for at få lov til at spise".

HISTORIEN GENTOG SIG

Mange steder har elever en dag om ugen eller en time om dagen, hvor de ikke skal tage sig af borgere og patienter, men kan koncentrere sig om teoretisk læring og refleksion. Sådan var det ikke på det plejecenter, hvor Maura Pires var elev – heller ikke på den nye afdeling.

"Der er en god afdelingsleder, men der er ting, hun ikke kan ændre på – blandt andet, at man skal arbejde i plejen i 37 timer om ugen uden tid til at læse og følge op på læringsmål. Jeg synes, at en arbejdsuge på 37 timer er for meget, når man skal læse ved siden af. Men hvis man i det mindste følte, man lærte noget, ville de mange timer give mere mening".

Heller ikke praktik nummer to, der fandt sted i hjemmeplejen, gik helt som Maura Pires havde håbet.

"I den første samtale med min praktikvejleder og uddannelsesvejleder fortalte jeg, hvad jeg gerne ville arbejde med. Men de mente, at skolen havde givet mig en urealistisk forestilling om, hvor meget man ville få lov til selv", fortæller hun.

"Jeg følte, at jeg blev betragtet mere som billig arbejdskraft end som elev, og at jeg skulle kæmpe for at få lov til at lære noget. Det blev bedre, men det er ubehageligt at skulle kæmpe, og jeg kan godt forstå, at de unge stopper eller melder sig syge i stedet for".

VI SKAL SELV RÆKKE UD

Eleverne skal blive bedre til at få problemerne frem i lyset og skal også selv bidrage til at få dem løst, mener elevrådsformand Chanette Andersen.

Chanette Andersen føler sig som "den heldigste elev i verden" i sin praktik på Rehabiliteringscenter Furesø.

TEKST ANNE GULDAGER

FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

Som formand for elevrådet på SOSU H har Chanette Andersen et særligt indblik i, hvad der rører sig blandt eleverne, og hun kalder derfor sig selv "den heldigste elev, der findes".

Da FOA SOSU taler med hende, er Chanette Andersen i praktik som social- og sundhedsassistentelev på Rehabiliteringscenteret i Furesø Kommune.

"Her har vi alle læringsmuligheder – vi skal bare selv række ud", fortæller hun.

"Min vejleder er helt ekstremt dygtig til at vælge den læringsmetode, der passer til den enkelte elev, og mange af de andre kolleger er også gode til at tage ansvar for, at vi lærer noget".

Chanette Andersen er ydermere så heldig, at der er tid til både fordybelse og refleksion, hvilket langt fra er tilfældet alle steder.

HØJE FORVENTNINGER

Chanette Andersen peger først og fremmest på travlheden ude på arbejdspladserne som årsag til, at mange elever vender tilbage til skolen med dårlige oplevelser i bagagen. Men det handler også om forventninger, der er blevet sat for højt, mener hun.

"Skolen lægger meget vægt på at sige, at vi som elever ikke indgår i normeringen, men virkeligheden er bare en anden. Jeg havde selv en forventning om, at jeg skulle gå rundt med en vejleder hele tiden, og sådan er det jo ikke. Derfor får rigtig mange et chok, når de kommer ud i praktik".

Også skuffede forventninger til

arbejdets indhold spiller ind, mener Chanette Andersen.

"Vi har vildt dygtige undervisere, der er sygeplejersker. Men når vi i praktikken ikke kommer i nærheden af at udføre mange af de opgaver, vi undervises i på skolerne, er der mange elever, der bliver skuffede. Jeg tror, det ville løse en del, hvis vi fik flere social- og sundhedsassistenter ind på skolerne som undervisere, så det blev mere kompetencenært".

EN OND CIRKEL

Hvis man leder efter et sted at placere skylden for, at mange elever giver op og ikke gennemfører uddannelsen, er det ikke Chanette Andersen, man skal henvende sig til.

"Jeg er ikke tilhænger af at placere skyld. Alle prøver at få enderne til at nå sammen, men det er en ond cirkel. Når der ikke er social- og sundhedsassistenter nok, er der heller ikke vejledere nok".

"Jeg synes ikke, vi kan være bekendt at klandre nogen. Men vi skal blive bedre til at tale om de problemer, der

FLEKSIBILITET OG FÆLLES ANSVAR

er, og vi er nødt til som elever også at spørge os selv, hvad vi kan bidrage med og huske, at vores vejledere også bare er mennesker”.

FØRSTE PRAKTIK SKUFFEDE

Det er ikke kun i sin nuværende praktik, Chanette Andersen føler sig som verdens heldigste. Også en praktik på Bispebjerg Hospital omtaler hun i meget rosende vendinger.

Træerne vokser dog ikke ind i himlen, og sin første praktik på et skærmet demensafsnit er ikke en, Chanette Andersen vil fremhæve for det gode.

”Jeg var kun lige startet, da jeg blev sat til at være alene på afdelingen, fordi de andre skulle til møde. Så selvfølgelig har der også været torne på min vej, men det opvejes af de steder, der har været rigtig, rigtig gode”.

Hensyn til den enkelte elev og en personalegruppe, der tager fælles ansvar, er vigtige forudsætninger for et godt praktikforløb.

TEKST ANNE GULDAGER

FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

I en tid, hvor det i høj grad er svært at skaffe uddannede medarbejdere, er det ikke kun eleverne, der skal bestå deres praktik – det er også praktikstedet. Hvis eleverne har en god oplevelse under praktikken, er det sandsynligt, at de får lyst til at komme tilbage til en fast stilling, når de er færdiguddannede.

På Søster Sophies Minde, der er en del af Diakonissestiftelsen på Frederiksberg, er der i øjeblikket fem tidligere elever blandt de 23 faste medarbejdere, ”så investeringen i eleverne er godt givet ud”, som klinisk vejleder Lena Jensen formulerer det.

Plejehjemmet har kun 36 beboere, men er i forhold til størrelsen en stor praktikplads med i gennemsnit 6 elever og sygeplejestuderende ad gangen – indimellem flere.

ELEVERNE ER FREMTIDEN

Det er Lena Jensen, der sammen med souschef Christina Bischoff har det overordnede ansvar for elevernes uddannelse, mens ansvaret i det daglige er praktikvejledernes.

”Vi er meget glade for vores elever.

De er fremtiden, kommende kolleger og ny viden. Og det er afgørende for, at de kan blive dygtige nye kolleger, at vi kan vejlede dem på en god måde”, erklærer Lena Jensen.

”Det er et stort arbejde at være et aktivt og godt praktiksted, og det kræver dygtige og erfarne praktikvejledere. Men det er også en gevinst for huset. Det giver altid mulighed for refleksion over egen praksis og er med til at sikre den løbende faglige udvikling for os alle”, supplerer Christina Bischoff.

Hun fremhæver en god velkomst og en god introduktion som vigtigt for et godt forløb, så eleverne hurtigt føler sig som en del af huset og personalegruppen og kender de værdier, der hersker på stedet”.

ELEVERNE ER IKKE ENS

Elever og studerende gennemgår et fælles introforløb, men Lena Jensen og Christina Bischoff lægger vægt på, at der tages hensyn til den enkelte i tilrettelæggelsen af, hvilke opgaver de skal igennem, og hvordan de hver især lærer bedst.

”Ikke alle elever er ens, men kommer hver især med deres egen bagage. Der er ofte tydelige forskelle på, hvad de kan, selvom de er lige langt

Lena Jensen (tv) har sammen med souschef Christina Bischoff det overordnede ansvar for elevernes uddannelse, mens ansvaret i det daglige er praktikvejledernes.

i deres uddannelse. Det er vigtigt, at vejlederne tager udgangspunkt i den enkeltes erfaring", tilføjer Lena Jensen, der sammen med Christina Bischoff arbejder for at få et større samarbejde med skolen om overgangene mellem skole og praktiksted.

"Det ville især være gavnligt i de situationer, hvor eleverne og de studerende har nogle udfordringer, som kan påvirke deres videre forløb. I øjeblikket foregår det primært på skrift, hvor der er en risiko for, at nuancerne forsvinder", siger Christina Bischoff.

FORBEREDES PÅ ARBEJDSMARKEDET

For at skabe større sammenhæng mellem teori og praksis mødes eleverne en gang om ugen med Lena Jensen til samlet refleksion.

Christina Bischoff forklarer, at refleksionsseancerne er et fortroligt rum, hvor eleverne og de studerende

får plads til at drøfte de svære og komplekse problemstillinger, de hver især støder ind i.

"Men samtidig er det vigtigt, at dagligdagen så vidt muligt ligner en almindelig arbejdsdag. Det, mener vi, er den bedste måde at forberede eleverne til den fremtid, de møder som nyuddannede", tilføjer hun.

Selvom ingen elever er faldet fra, og det kun har været nødvendigt at dumpe en enkelt i løbet af den tid, Lena Jensen og Christina Bischoff har været ansat på stedet, er det ikke altid, at praktikken forløber gnidningsfrit.

"Vi støder indimellem på elever, der skal øve sig en del i at have større fokus på læring, og som skal træne i at være en ansvarlig del af et team og i arbejdslivet", siger Christina Bischoff.

"Vi ser det som en af vores opgaver at forberede dem på det arbejdsmarked, de kommer ud til. Hvis de er her i deres sidste praktik, er vi nødt til at sikre, at de nogenlunde kan mestre det samme, som det forventes af en nyuddannet".

ELEVERNE ER ALLES ANSVAR

Søster Sophies Minde skal være kendt som et sted, der uddanner dygtige elever og studerende, erklærer Christina Bischoff.

"Frederiksberg Kommune har et stort fokus på at fastholde elever i uddannelse, og vi har modtaget penge til at arbejde videre med at skabe endnu bedre forløb og er i gang med planlægning af kursus og temadag for vores vejledere", fortæller hun.

Som klinisk vejleder er det Lena Jensens opgave at koordinere praktikforløbene og være sparringspartner for de daglige vejledere. Men skal opgaven lykkes, skal ansvaret for eleverne være hele medarbejdergruppens og ikke kun vejledernes.

"Uanset hvilken rolle, man har i huset, vil man altid have en vejlederrolle. Hvis du vil have veluddannede kolleger i fremtiden, må du også tage ansvar for deres uddannelse", siger Lena Jensen og tilføjer:

"Jeg har en drøm om, at *alle* fastansatte medarbejdere skal være uddannede vejledere".

EN GOD BEGYNDELSE

Både arbejdsplads og elever har ansvar for en god begyndelse på et praktikforløb, mener klinisk vejleder Lene Høeberg-Hansen.

TEKST ANNE GULDAGER

På neurologisk afdeling på Herlev Hospital har man systematiseret introduktionen af nye elever, så elever og afdeling lærer hinanden at kende så hurtigt som muligt, og ikke mindst så eleverne ved, hvad der forventes af dem.

Læringsmålene er vedtaget oppefra, og eleverne kender dem, inden de starter, men klinisk vejleder Lene Høeberg-Hansen gør meget ud af at "oversætte" målene, så de bliver konkrete for eleverne.

"Vi har skrevet en hel manual til målene, så eleverne er klar over, hvordan vi tolker dem her på afdelingen, og hvad vi forventer", fortæller hun.

Desuden rådes eleverne til, så hurtigt som muligt at få lært de latinske betegnelser, der bruges i afdelingen, så de ikke kommer bagud fra start.

SKAL SELV VISE INITIATIV

At gøre sig umage for at være med fra begyndelsen er ikke kun vigtigt rent fagligt, men også socialt tilføjer Lene Høeberg-Hansen.

"Vi siger til dem, at de meget gerne må drikke formiddagskaffe og spise frokost sammen med os i stedet for at tage elevatoren ned til kantinen i forhallen. Jo mere de er sammen med os andre, jo lettere er det at blive socialiseret. Men det er jo op til dem selv".

Lene Høeberg-Hansen oplever, at de fleste elever hurtigt falder til på afdelingen og selv byder sig til.

"Vi har ingen begrænsninger på, hvad de må. Jo mere, de lukker

mundten op, jo mere får de lov til. De er i bund og grund selv ansvarlige for deres uddannelse. Hvis de ikke viser initiativ, er det svært for os at hjælpe dem på vej".

VIL GERNE FORTSÆTTE

Ifølge Lene Høeberg-Hansen tager også afdelingens sygeplejersker ansvar for elevernes uddannelse. Det betyder blandt andet, at hvis der en dag mangler en vejleder, går eleven med en sygeplejerske i stedet for.

Hendes erfaring er, at eleverne er glade for at være på afdelingen.

"Nogle fortæller, at de i deres forrige praktik følte, at de blev betragtet som billig arbejdskraft. De har bedt om at fortsætte hos os i stedet for at skulle tilbage til deres gamle praktiksted, og flere er kommet tilbage efter endt uddannelse og har fået en fast stilling", fortæller hun.

De gange, Lene Høeberg-Hansen har oplevet, at afdelingen har været nødt til at afbryde samarbejdet med en elev kan tælles på to fingre, men det betyder ikke, at der aldrig er kurrer på tråden.

"Vi ser indimellem elever, der betragter det som en rettesættelse, hvis vi beder dem gøre tingene på en anden måde. Det undrer mig virkelig, for de er her for at lære. De elever, der siger *"fedt, at du fortæller mig det"*, er dem, der lærer mest, mens de er her".

Lene Høeberg-Hansen understreger, at det også gælder den anden vej.

"Hvis eleverne kommer og fortæller os om nye måder, vi kan gøre tingene på, eller nye hjælpemidler, vi ikke kender, så tager vi med kyshånd imod det".

*Fastholdelseskonsulent
Kira Crillesen har selv en fortid
som social- og sundhedsassistent.*

DER MANGLER EN STØRRE KOBLING MELLEM SKOLE OG PRAKTIK

Praktikvejlederne står for meget alene, når de møder elever med særlige udfordringer, mener fastholdelseskonsulent Kira Waltz Crillesen

TEKST ANNE GULDAGER

FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

Kira Waltz Crillesen er fastholdelseskonsulent på SOSU H i Gladsaxe/Herlev.

Hendes opgave består først og fremmest i at støtte op om elever på skolen, der eksempelvis enten har for

meget fravær eller er kommet i tvivl, om de er havnet det rigtige sted.

"Men når først eleverne er i praktik, er der ikke meget, skolen kan gøre", fortæller Kira Crillesen, der savner en større kobling mellem skole og praktik.

"Min oplevelse er, at praktikvejlederne står meget alene med de udfordringer, de møder, blandt andet i forbindelse med elever med dansk

som andetsprog eller med personlige udfordringer. I første omgang er det selvfølgelig vigtigt, at vejlederne er uddannede, men jeg har hørt fra flere - også uddannede vejledere - at de ikke føler sig klædt på til at håndtere den slags udfordringer, som faktisk ofte fylder mere end de faglige".

Kira Crillesen har for nylig taget en supervisor-uddannelse og drømmer

- om at få den i spil ude på praktikstederne.
- "Jeg tror, at det ville være så godt givet ud, hvis vejlederne fik tilbud om supervision. Socialrådgiverne får supervision som hjælp til at håndtere vanskelige klienter, og på skolen får vi supervision for at blive bedre undervisere. Vejlederne burde have samme mulighed for at udvikle deres faglighed i et professionelt rum og lære af hinanden i mindre grupper".

MANGE ELEVER FÅR ET CHOK

I det hele taget drømmer Kira Crillesen om, at skole og praktiksteder bliver bedre til at bruge hinanden.

"Det kunne være i form af et opstartsmøde med elev og vejleder om-

kring elever, som vi ved er bekymrede for at skulle i praktik, eller som har andre udfordringer. Det ville forberede vejlederen på, om der skal tages særlige hensyn", foreslår hun.

"Det kunne også være interessant, hvis man efter en måneds praktik inviterede klassen ind til en fælles erfaringsudveksling. Eleverne er dem, der er dygtigst til at klæde hinanden på. At lade dem, der lykkes, fortælle hvad det er, *de gør*, kunne give noget overordnet perspektiv ud over "*min vejleder forstår mig ikke*".

Kira Crillesen har selv en fortid som social- og sundhedsassistent, så hun ved, hvad hun taler om, når hun forsøger at forberede eleverne på den hverdag, der venter dem i praktikken.

"Jeg er altid inde i klasserne for at tale om forventninger, inden de skal ud i deres første praktik. Men for mange elever er det alligevel et chok at blive en del af en travl hverdag. Vejlederne vil dem gerne, men de har ikke den nødvendige tid", siger Kira Crillesen om kommer med en opfordring til praktikstederne:

"De steder, hvor det fungerer bedst, er dér hvor man som en samlet personalegruppe tager ansvar for eleverne. Bare det, at der er sat tid af til en fælles morgenmad den dag, de starter, kan gøre en forskel for hele deres oplevelse af praktikken".

HVOR GÅR DU HEN, HVIS DET GÅR SKÆVT I PRAKTIKKEN

- Har du svært ved at finde ud af, hvordan du skal løse dine opgaver?
- Har du svært ved at nå dine opgaver inden for den tid, der forventes?
- Er du usikker på, hvad der egentlig forventes af dig. Hvornår er det godt nok?
- Føler du, at du står alene med for meget ansvar?
- Føler du dig presset til at gå på arbejde, selv om du er syg?
- Har du haft en konflikt eller en dårlig oplevelse med en borger eller pårørende?
- Bliver du drillet, mobbet, eller har du haft en konflikt med en kollega?

TAL MED EN, DU HAR TILLID TIL

Det er lederens ansvar at lede og fordele arbejdet, og lederen skal også sørge for, at dine arbejdsforhold er i orden.

Men som elev og ny på en arbejdsplads, kan det være en stor mundfuld at gå til lederen.

Heldigvis er der også andre, du kan tale med.

Det er oplagt at tale med din *vejleder* eller en *erfaren kollega*. Er det ikke nok, så tal med din *arbejds miljørepræsentant* eller din *tillidsrepræsentant*.

Ved du ikke, hvem din arbejdsmiljø- eller tillidsrepræsentant er, er du naturligvis meget velkommen til at ringe til fagforeningen.

Desuden tager *FOA SOSUs arbejdsmiljøkonsulent*, Sanne Mogens, gerne en snak med dig, hvis du har brug for råd eller sparring.

Gratis høreprøve i eget hjem

Hørebil er en landsdækkende høreklub, der kører i hele landet

Borgerens tryghed er vigtig for os, og vores professionelle audiologer har mange års erfaring med høretests samt udlevering af høreapparater.

Vi klarer
papirarbejdet

GRATIS
HØREPRØVE
70 34 56 47

Borgerens
tryghed er vigtig
for os!

Få høreapparater uden egenbetaling

Hos Hørebil kan borgeren benytte det offentlige tilskud og få høreapparater til 0 kr. Vi hjælper med ansøgningen og klarer papirarbejdet for borgeren, så de i stedet kan nyde de hyggelige stunder og lade Hørebil stå for det praktiske.

Ingen lange ventetider

Vores mobile høreklub kommer altid hjem til borgeren og har kort udleveringstid på høreapparater – ofte udlevering samme dag.

Book tid til hjemmebesøg på 70 34 56 47

Vi tilbyder

- ✓ Høreapparater til 0 kr.
- ✓ Gratis service og justering i 4 år
- ✓ 24 timers telefonservice
- ✓ AllRisk Forsikring

BÆLTET ER BLEVET DÆMONISERET

Social- og sundhedsassistent Johan Mohr kommer med et opråb til Christiansborg: Tag ansvar for medarbejdernes sikkerhed, ellers forfalder psykiatrien.

TEKST ANNE GULDAGER

FOTO MARK KNUDSEN

"Jeg vænner mig aldrig til at se et andet menneske fastspændt til en seng".

Sådan siger social- og sundhedsassistenten Johan, der er ansat på et alment, intensivt lukket afsnit på Psykiatrisk Center Frederiksberg.

Men Johan er også arbejdsmiljørepræsentant, og han er først og fremmest en helt almindelig medarbejder og kollega, der ved, hvad det gør ved et menneske, når vold og trusler bliver en del af hverdagen.

Siden 2014 har psykiatrien sigtet efter et politisk mål om at nedbringe brugen af bæltefiksering med 50 procent.

Målet skulle være nået inden 2020, men selvom der er sket meget, er det ikke nået endnu. Og nu kan skruen ikke strammes yderligere, mener Johan.

"Der vil altid være en fare, uanset hvad, og selvfølgelig skal alle ikke i bælte. Men når det er det eneste, der er at gøre, skal det skal kunne iværksættes hurtigere, når vi som personalegruppe vurderer, at det er nødvendigt".

12 ALARMER PÅ EN DAG

Johans holdning er blevet skærpet efter flere eksempler med patienter, der på grund af manglende plads har været indlagt på afsnittet, selvom de hørte til på en retspsykiatrisk afdeling.

Hvis en patient skal i bælte, skal det som udgangspunkt godkendes af en læge, men på grund af den politiske målsætning og regionens retningslinjer, er lægerne meget tøvende, fortæller han.

"Vi havde en patient, som vi slet ikke kunne styre. Han brugte *alle* ressourcer i plejen. Fire sygeplejersker blev sygemeldt, og det gik ud over de 11 andre patienter på afdelingen, der blev dårligere. Han var årsag til 12 alarmer på én dag, men heller ikke den dag blev han lagt i bælte. Retspsykiatriske patienter er ofte skolede i systemet, så lige så snart, vi trykkede alarm, faldt han ned og var rolig, når lægen dukkede op. Men når så lægen så var gået igen, startede det hele forfra".

"Først da en sygeplejerske fik nok og ringede "mand amok" til politiet, blev han lagt i bælte. Det ironiske er så, at da han kom ud af bæltet igen, var han blevet så god, at vi endte med at kun-

ne gå tur med ham. Han havde brug for, at vi gav ham de samme rammer, som findes i retspsykiatrien, og det burde ikke have kostet fire sygemeldinger, før vi nåede så langt".

SAVNER IKKE BETONPSYKIATRIEN

Johan understreger, at han på ingen måde ønsker sig tilbage til det, han kalder "betonpsykiatrien" i gamle dage, hvor tvang var hverdag, og alt for mange medarbejdere manglede relevant uddannelse.

"Dengang var der ingen grænser for tvang, og det skal der selvfølgelig være. Men vi er nødt til at mødes et sted på midten".

"Ni ud af 10 klarer vi selv uden tvang. Men når en patient er så voldsom, at de andre patienter låser sig inde, og vi ikke kan varetage deres pleje, kan det være det eneste valg. En patient, der bliver kaldt alarm på 12 gange på en dag, er ikke i målgruppen for mindre bæltefiksering".

FASTHOLDELSE ER IKKE BEDRE

Fra regionen er det meldt ud, at hvis der skal bruges tvang, bør førstevalget være fastholdelse fremfor bæltefik-

Det manglende fokus på medarbejdernes sikkerhed i psykiatrien giver sig ikke kun udtryk, når det handler om tvang, mener Johan.

"Det er fuldkommen grotesk, at vi kan blive ved med at diskutere, om patienterne skal have adgang til vores fulde navn. Det har kostet en læge livet, at en tidligere patient kunne slå hendes adresse op. En politiker, der er udsat for trusler, bliver mandsopdækket af PET. Vi andre må gå og se os over skulderen – det er den eneste beskyttelse, vi har".

sering, men det er ofte værre, mener Johan.

"Fastholdelse giver ikke altid mening og er ofte farligere. Vores hænder bliver til anden slags fiksering, som er værre end bæltefiksering, når vi ikke er flere, end vi er, og har andre patienter, vi skal tage os af".

"Jeg har oplevet, at det har krævet seks medarbejdere at fastholde en patient. Det er et kæmpe overgreb, og det ville have været bedre for patienten at blive lagt i bælte. Men bæltet er blevet dæmoniseret. Det opfattes som en straf i stedet for et hjælpemiddel, der kan være nødvendigt for både personalet, de andre patienter og for den voldsomme patients egen skyld".

Der er brug for, at der bliver lavet nogle retningslinjer, så nødvendige beslutninger om bæltefikseringer ikke trækkes i langdrag, mener han.

"Alternativt skal vi have flere ressourcer og en bedre normering, men det

ser jeg ikke lige for mig. Derfor mener jeg, at det ensidige fokus på nedbringelsen af tvang og bæltefiksering bør sættes på pause, så der kan komme fokus på medarbejdernes sikkerhed, og vi kan få nedbragt vold og overfald på afdelingerne rundt i landet".

SKAL LØSES PÅ CHRISTIANSBORG

Johan bebrejder hverken lægerne eller hospitalsledelsen, som han mener, sidder i en politisk klemme. Problemet er landsdækkende, og løsningen skal findes på Christiansborg, for det er der, det er skabt, mener han.

"Det er ikke fair for ledelserne, at de skal indfri nogle mål, der er helt urealistiske. Og det er ikke fair over for lægerne at lægge ansvaret over på dem. Hvis politikerne kun har fokus på tvang og slet ikke tænker på medarbejdernes sikkerhed, og hvordan man kan tiltrække og fastholde personale, så forfalder psykiatrien".

"Politikerne på Christiansborg skal give en klar og tydelig udmelding til regionerne om, at medarbejdernes sikkerhed er første prioritet. Uden en god sikkerhed på afdelingen kan medarbejderen ikke udføre en ordentlig pleje. Når alt andet er prøvet af, skal det være muligt hurtigere at få lov til at iværksætte en eventuel bæltefiksering, hvis personalegruppen

POLITISK MÅLSÆTNING

Der er ikke et egentligt forbud mod tvang i Psykiatriloven. Den specifikke målsætning for nedbringelse af bæltefikseringer er politisk.

I 2014 vedtog Folketinget som en del af Finansloven en målsætning om, at antallet af bæltefikseringer skulle være halveret i 2020, og at der samlet set skulle bruges mindre tvang.

De forskellige regioner har hver deres handleplan for, hvordan de vil nå målsætningen.

I en redegørelse fra februar 2021 kritiserer Statsrevisorerne blandt andet, at den samlede brug af tvang er steget, formentlig blandt andet fordi bæltefiksering er erstattet med andre former for tvang.

Kilde: Rigsrevisionens rapport 2021: kortlink.dk/2ebqm

vurderer, at det er nødvendigt. Ellers ender vi med at miste flere medarbejdere, end vi kan nå at rekruttere”, siger Johan.

GØR EN FORSKEL

Johan har været ansat i psykiatrien i tre år, og det er derfor oplagt at

spørge, hvad der gør, at han ikke søger væk?

”Det er på grund af de andre patienter på afdelingen, som jeg synes, jeg gør en forskel for. Psykiatrien er det fedeste fag, når man kan lide at arbejde med mennesker”, lyder svaret.

”Jeg kan godt lide mit arbejde og mi-

ne kolleger, så jeg bevarer håbet om, at politikerne får øjnene op. Men jeg må indrømme, at jeg har været fristet af tanken om at sige op og blive vikar. Så ville jeg i højere grad kunne lægge ansvaret fra mig, ligesom jeg føler, at politikerne gør”.

»FULDKOMMEN URIMELIGT«

Det kan blive nødvendigt at inddrage Folketingets Sundhedsudvalg for at få fokus på sikkerheden for medarbejdere i psykiatrien, mener næstformand i FOA SOSU, Charlotte von Mehren.

Næstformand i FOA SOSU, Charlotte von Mehren, har holdt flere møder med ansatte i Psykiatrisk Center Frederiksberg. Men der bliver brug for at få sagen op på et højere niveau, mener hun.

”Arbejdstilsynet har givet et påbud, der skal øge sikkerheden for de ansatte. Påbuddet er efterlevet, men jeg kan være bekymret for, at det skrider igen, fordi der mangler folk. Men indtil videre er den del på plads”.

Det er bare ikke nok, mener hun.

”Det store problem er, at farlige patienter bliver flyttet rundt mellem de almene, lukkede psykiatriske afsnit, der ikke er gearet til at håndtere dem på samme måde som et retspsykiatrisk afsnit eller ”Sikringen” med striksere regler”.

Desuden er anvendelsen af bæltefiksering på de almene psykiatriske afsnit forskellig fra region til region, og imellem centrene i Region Hovedstaden, fortæller Charlotte von Mehren.

Charlotte von Mehren,
næstformand i FOA SOSU

”Vores medlemmer skal ikke være mere udsat end andre steder, fordi det politisk er besluttet, at det skal være næsten umuligt at bæltefikseres”.

”Det er fuldkommen urimeligt at medarbejdere skal udsættes for voldelige overfald. Og det er ikke mindst urimeligt over for patienten, der i visse tilfælde skal have 6-8 medarbejdere

liggende ovenpå sig i timevis, fordi fastholdelse er nødvendig for, at han ikke skal skade sig selv eller andre. I den slags situationer vil en bæltefiksering være et langt mindre overgreb”.

”Vores holdning er desuden, at vores medlemmer selvfølgelig skal have den samme løbende uddannelse i at håndtere farlige patienter, som for eksempel lægerne har”, tilføjer Charlotte von Mehren.

”Der foregår en masse sidemandsoplæring, og det er fint, men der bør skabes en systematik, hvor medarbejderne modtager egentlig undervisning ud over det antal dage, de i forvejen har om året”.

FOA SOSU har bedt den lokale ledelse om et møde. Målet er, at der bliver skabt ensartede retningslinjer på tværs af centrene i region Hovedstaden. Hvis ledelsen støder panden mod en mur, er næste skridt en henvendelse til Region Hovedstadens Psykiatri og i sidste ende Folketingets Sundhedsudvalg.

FORSKELLIGE FAG BØR IKKE KALDES DET SAMME

"SOSU" er blevet en massebetegnelse, som bruges om både ufaglærte og faglærte med to forskellige uddannelser og kompetencer. Det mener social- og sundhedsassistent Henriette Højgaard, der derfor indædt kæmper for en ny titel.

Henriette Højgaard arbejder på gynækologisk afdeling på Herlev Hospital, hvor hun bliver mødt af tillid og får lov at bruge det, hun har lært.

TEKST ANNE GULDAGER
FOTO MARK KNUDSEN/MONSUN

"Hvem har egentlig fundet på den titel? Jeg kan ikke engang nå at sige det i telefonen, før røret bliver lagt på, fordi folk ikke har tid til at vente på, at jeg bliver færdig".

Social- og sundhedsassistent Henriette Højgaard er træt. Træt af sine lange titel som "social- og sundhedsassistent", men endnu mere træt af bare at blive kaldt "SOSU".

"Jeg kan ikke komme i tanke om andre med forskellige uddannelser, der går under samme betegnelse. Når selv FOA kan finde på at skære alle over en kam og sige "SOSU-området", hvordan kan vi så forvente, at andre kan finde ud af det", spørger hun.

IDENTITET OG KOMPETENCER

Henriette Højgaard forklarer, at for hende handler spørgsmålet om titler først og fremmest om identitet og kompetencer, og hun lægger vægt på, at det ikke må opfattes som en fagkamp.

"Men når to forskellige faggrupper og ikke mindst en stor mængde ufaglærte røres sammen i én stor gryde, bliver det sværere at skelne den ene fra den anden, mener hun.

Hun understreger, at når hun taler om, at der er manglende kendskab til, hvad hun kan som social- og sundhedsassistent, er det ikke sin

nuværende arbejdsplads, gynækologisk afdeling på Herlev Hospital, hun hentyder til.

"Jeg elsker mit arbejde, hvor jeg bliver mødt af tillid og får lov at bruge det, jeg har lært. Men hverken medier eller folk generelt kender forskel på uddannelserne, og de aner ikke, at vi som social- og sundhedsassistenter også arbejder på hospitalerne. Jeg er SÅ træt af at se os omtalt overalt som "SOSU-gruppen". Det er jo blevet sådan nu, at det næsten kun er os selv, der kender forskellen og ved, hvad vi hver især kan. Og så får det indflydelse på, hvad vi må", mener hun.

"Hvis vi skal rykke noget, tror jeg vi skal glemme lønnen et øjeblik og se på identitet og kompetencer først. Så skal det med lønnen nok komme bagefter".

HVAD NU?

Henriette Højgaard stopper ikke med et interview i FOA SOSU, men har henvendt sig til alle de instanser, hun kan komme i tanke om, der kan have en interesse i sagen.

Og det er mange. Hvis sundhedsvæsenet skal kunne skaffe nok faglært personale også i fremtiden, er en navneændring i hele sundhedsvæsenets interesse, mener hun.

Hele sundhedsvæsenet skal råbes op, og derfor har også direktør i Sundhedsstyrelsen, Søren Brostrøm, hørt fra Henriette Højgaard. Det samme har formand for regionsrådet i Region Hovedstaden, Lars Gaardhøj, samt

►►► ikke mindst uddannelses- og forskningsminister Jesper Petersen.

"Søren Brostrøm var måske lidt overkill, da han jo ikke har noget med uddannelser at gøre. Han lovede mig bare at forsøge at huske at udtale vores titler", fortæller hun.

Henriette Højgaard har også haft fat i flere repræsentanter fra FOA, blandt andre formand for FOA SOSU, Tina Græsted, og næstformand for SOSU-sektoren, Vinni Jakobsen.

Sidstnævnte har svaret Henriette Højgaard, at FOA jævnligt får henvendelser fra medlemmer vedrørende samme emne, men henviser til SEVU, der har det administrative ansvar for uddannelsernes indhold.

HAR GIVET DET ET ÅR

Henriette Højgaard har hele vejen rundt fået imødekomende svar. Alle giver hende ret i, at der mangler viden om de to uddannelsers selvstændige profil, men glider af på spørgsmålet, om det er titlen, det er galt med.

Det får hende dog ikke til at give op. Hun er undervejs blevet så engageret i sagen, at den ikke bare fylder mange af hendes dage, men også nætter.

"Jeg har ligget søvnløs over det her flere gange, men jeg kæmper videre. Foreløbig har jeg givet mig selv et år, og så må vi se, hvad der er sket til den tid".

VELFÆRDSTALENT 2022

Kender du et ungt velfærdstalent, som fortjener at blive hyldet?

En person, som gør en forskel både menneskeligt og fagligt?

Så kan du indstille vedkommende som et af årets 100 velfærdstalenter.

- Talenterne er unge under 36 år, hvis indsats og engagement skaber værdi for andre mennesker og holder velfærdsdanmark i gang.
- De nominerede skal være ansat inden for FOAs faggrupper.
- Indsend din nominering på **www.pensam.dk/om_pensam/talent/nominer-talent-2022**.
- Der er deadline for nomineringer den 1. april 2022.
- Du kan indstille, så mange du har lyst til.
- Velfærdstalent 100 arrangeres af PenSam i samarbejde med FOA Ungdom.

»EN GENIAL IDÉ«

Nominering af velfærdstalenter er en god anledning til at hylde dem, der gør en særlig indsats, mener daglig leder Anna Dyregaard.

TEKST ANNE GULDAGER

Anna Dyregaard har flere gange nomineret medarbejdere til årets velfærdstalenter – senest i sin egenskab af daglig leder for aften- og nattevagter i Furesø Kommune.

”Det er alletiders mulighed for at være med til at sætte faget og fagligheden på dagsordenen ved at fortælle, at der er en masse social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter derude, som gør noget særligt”, siger hun.

Kåringen af velfærdstalenterne kan være med til at tale fagområdet op og gøre op med fordomme og uddannelses-snobberi, mener Anna

Dyregaard, der selv er uddannet sygeplejerske.

”Social- og sundhedshjælpere bliver mødt med, at de nok hellere ville have været assistenter. Hvis man er assistent, går folk ud fra, at man i virkeligheden hellere ville være sygeplejerske, og hvis man er sygeplejerske, er det nok fordi, man ikke kan blive læge. Det er tiltalende, at man viser, hvor vigtigt det er, at der er medarbejdere, der vil det her, fordi de synes, at det er vigtigt, og er sindssygt dygtige til det”.

HAR LYST TIL AT INDSTILLE ALLE

For Anna Dyregaard er nomineringen en anledning til at fordybe sig i den enkelte medarbejder, når hun skal

sætte ord på, hvorfor vedkommende har fortjent en ekstra anerkendelse.

Hun har ikke talt op, hvor mange medarbejdere, hun i tidens løb har nomineret, men gætter på, at det er mellem 15 og 20.

Man behøver ikke at være leder for at kunne nominere et velfærdstalent. Kolleger kan også indstille hinanden.

”Jeg synes, at det her er en sindsygt god idé og kan kun opfordre andre til at benytte muligheden for at anerkende dem, der gør en ekstra indsats. I virkeligheden har man jo lyst til at indstille alle og få fortalt alle de gode historier”, siger Anna Dyregaard, der aldrig har oplevet, at anerkendelsen af nogle har skabt en følelse af uretfærdighed hos andre.

UDSIGT FRA EN LYGTEPÆL

FOA SOSUs fællestillidsrepræsentant i Høje-Taastrup Kommune, Brith Dorph Josephsen, gav den fuld gas i valgkampen som kandidat for Socialdemokratiet til sidste efterårs kommunalvalg. Selvom indsatsen ikke udløste en plads i kommunalbestyrelsen, var valgkampen på ingen måde spildt, mener hun.

TEKST ANNE GULDAGER

FOTO: PRIVAT

Lørdag den 23. oktober 2021 var en travl dag i Brith Dorph Josephsens familie.

Hendes 2 voksne drenge, svigerdøtre, en nevø og hans to børn klatrede op og ned af lygtepælene, og inden dagen var omme, hang Brith Dorph Josephsens billede på 55 valgplakater i kommunen.

For den 60-årige social- og sundhedshjælper og fællestillidsrepræsentant i Høje-Taastrup var det første gang, hun prøvede kræfter med en valgkamp.

Ideen om at stille op kom ikke fra hende selv, men fra Socialdemokratiet, der allerede forud for kommunalvalget i 2017 havde været ude efter hende.

"Dengang sagde jeg nej, fordi jeg var bange for, at al min tid ville gå med politik. Men da jeg så blev spurgt igen, var jeg i mellemtiden blevet alene".

"Jeg tænkte, at skulle det være, skulle det være nu, inden jeg blev for gammel, og mens jeg stadig havde fingrene i bolledejen ude på arbejdspladserne", fortæller hun.

AVISER, ROSER OG MORGENBRØD

Da FOA SOSU talte med Brith Dorph Josephsen fire dage efter valget den 16. november, sad den opslidende valgkamp stadig i hende.

"Jeg har uddelt 1.800 aviser og flyers, og hver fredag eftermiddag har jeg stemt dørklokker og uddelt roser".

"I den sidste uge før valget delte jeg morgenbrød ud fra kl. 6.30 til 8.00, og roser og flyers om eftermiddagen. Det betød, at jeg mødte senere på arbejde, end jeg plejer, og derfor måtte arbejde om aftenen. Hold op, hvor har jeg været træt! Dagen efter valget kunne jeg ingenting".

Anstrengelserne resulterede i 168 personlige stemmer, eller som hun siger: "162 flere end end dem, jeg kunne få fra familien – det er da meget godt".

EN LETTELSE

Antallet af stemmer rakte dog ikke til en post i kommunalbestyrelsen, men det gør måske heller ikke så meget, mener Brith Dorph Josephsen.

"Hvis jeg skal være helt ærlig, blev jeg lidt lettet. Jeg tror, det ville have gjort mit samarbejde med den øverste

Nu ved de, hvem hende der Brith er. Det tror jeg bliver et gode for hele ældreplejen og social- og handicapområdet.

ledelse mere besværligt, hvis jeg var kommet ind", gætter hun.

Til gengæld har det givet et personligt kendskab til flere politikere, som kan bruges i arbejdet som fællestillidsrepræsentant.

"Nu ved de, hvem hende der Brith er. Det tror jeg bliver et gode for hele ældreplejen og social- og handicapområdet. Desuden forventer jeg at blive inviteret med til partiets formøder inden kommunalbestyrelsesmøderne, da jeg er valgt som 3. suppleant. På den måde kan jeg være med til at klæde dem på".

VIGTIGT MØDE

Kommunalvalg eller ej, er det i Høje Taastrup en tradition, at medlemmer af kommunalbestyrelsen, inklusive borgmester Michael Ziegler, hvert år deltager i et velbesøgt møde med FOAs medlemmer.

"Jeg har hørt mange gange fra både Michael Ziegler og andre, at de er glade for mødet, og at det, vi fortæller dem, gør indtryk. Det møde skal vi for alt i verden holde fast i, og måske spiller mødet faktisk en endnu større rolle, end hvis jeg var kommet i kommunalbestyrelsen".

VÆRD AT VIDE OM BARSEL

Er du gravid, eller planlægger du at blive det? Er du i tvivl om, hvor meget orlov du har ret til? Eller synes du, at det med økonomien er vanskeligt. Har du brug for at få styr på reglerne for fædreorlov?

Så kom til barselsmøde i fagforeningen og tag gerne partneren med.

KOMMENDE MØDER

- 24. maj
- 13. oktober
- 29. november

Tilmeld dig på www.foa.dk/sosu-aktiviteter

WIN-WIN!

Gør det nemt for dig selv og tilmeld dit kontingent til FOA til Betalingsservice. Så deltager du automatisk i konkurrencen om et gavekort til dig og en kage til arbejdspladsen.

Vi trækker lod om præmier fire gange i løbet af året.

Medlemmer, der allerede er tilmeldt Betalingsservice, deltager på lige fod med nytilmeldte.

Brug QR-koden for at komme direkte til tilmelding til Betalingsservice, eller gå ind på foa.dk/selvbetjening

BLIV KLOGERE PÅ LØN

Er du indimellem i tvivl, om du har fået det rigtige løn?

På løncaféerne i FOA SOSU bliver du klædt på til at holde øje med, om det hele er kommet med på lønsedlen.

KOMMENDE LØNCAFÉER

Offentligt ansatte

- 14. marts kl. 14-15.30
- 27. april kl. 9.30-11.00
- 15. juni kl. 15.30-17.00
- 28. september kl. 15.30-17.00
- 14. november 2022

Privat ansatte

- 8. juni kl. 15.30-17.00
- 30. september kl. 9.30-11.00
- 2. november kl. 15.30-17.00

Tilmeld dig på www.foa.dk/sosu-aktiviteter

HUSK AT

A-kassens webinarer (online kurser) er åbne for alle medlemmer – også medlemmer i arbejde.

Hvis du er i arbejde og ønsker at deltage i et kommende webinar, skal du sende en mail til jobmatch@foa.dk og får derefter tilsendt et link.

Læs mere på

www.foa.dk/a-kasse/booking/webinarer

ILLUSTRATIONER:
COLOURBOX M.FL.

FOTO:
MARK KNUDSEN / MONSUN

IKKE FLERTAL FOR ONLINE GENERALFORSAMLING

Da FOA SOSU i november 2021 afholdt generalforsamling, var der blandt andet forslag om et forsøg, som skulle give mulighed for at del-

tage online i generalforsamlingerne med stemmeret.

Forslaget blev ikke vedtaget.

Du skal derfor også til den næste

generalforsamling være fysisk til stede, hvis du vil have indflydelse på fagforeningens arbejde.

FRIVILLIGE FANEBÆRERE ER VELKOMNE

På fagforeningens generalforsamling i november 2021 blev det vedtaget at sløjfe en paragraf i FOA SOSUs love om valg af fanebærere og fanebærer-suppleant.

Baggrunden var, at opgaven med at bære fanen i forbindelse med demonstrationer og andre begivenheder har vokset sig større, end to mennesker kan klare, når de også skal passe deres arbejde.

Beslutningen betyder ikke, at fanen vil komme mindre ud til fx demon-

strationer, begivenheder i fagbevægelsen, bisættelser m.m. – opgaven skal blot deles på flere.

Medlemmer, der ønsker at komme på listen over frivillige fanebærere, kan henvende sig til næstformand Charlotte von Mehren, ctme@foa.dk

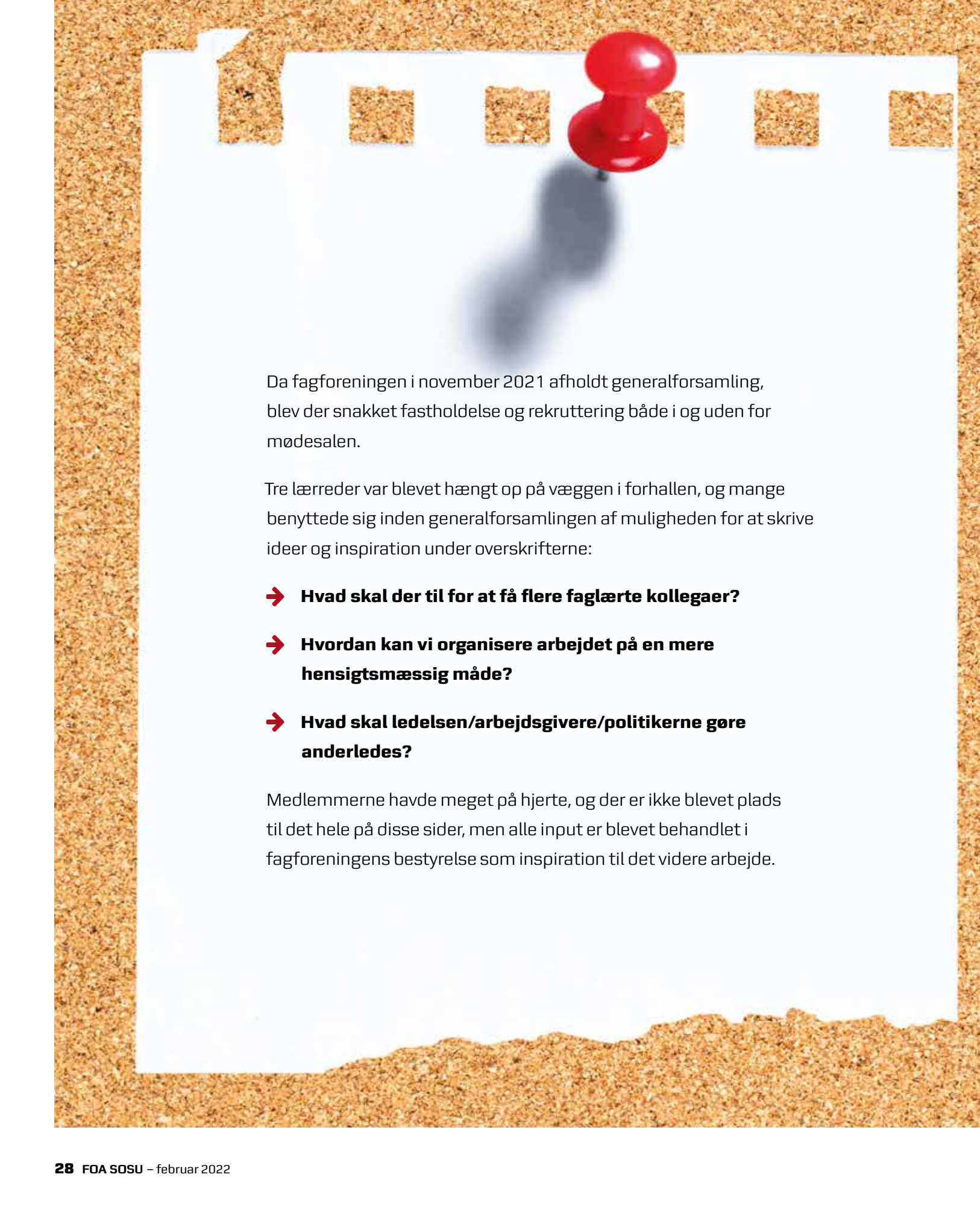
Man binder sig ikke til noget som helst og træder kun til, i det omfang man har tid og lyst.

SNAK ALTID MED DIN TILLIDSREPRÆSENTANT

- Hvis du opdager fejl i din løn, og din arbejdsgiver ikke løser problemet
- Hvis din leder ikke kan forklare dig, hvordan din løn er sammensat
- Hvis du ikke kan forstå, hvorfor din løn ændrer sig
- Hvis de timer, du arbejder, ikke passer med de timer, du får løn for
- Hvis du er i tvivl

Det er helt i orden at stille spørgsmål til sin leder, hvis man ikke kan forstå sin løn.

Og det er selvfølgelig også helt i orden at spørge sin tillidsrepræsentant eller ringe til fagforeningen, hvis man ikke har en tillidsrepræsentant.

Da fagforeningen i november 2021 afholdt generalforsamling, blev der snakket fastholdelse og rekruttering både i og uden for mødesalen.

Tre lærreder var blevet hængt op på væggen i forhallen, og mange benyttede sig inden generalforsamlingen af muligheden for at skrive ideer og inspiration under overskrifterne:

- ➔ **Hvad skal der til for at få flere faglærte kollegaer?**
- ➔ **Hvordan kan vi organisere arbejdet på en mere hensigtsmæssig måde?**
- ➔ **Hvad skal ledelsen/arbejdsgivere/politikerne gøre anderledes?**

Medlemmerne havde meget på hjerte, og der er ikke blevet plads til det hele på disse sider, men alle input er blevet behandlet i fagforeningens bestyrelse som inspiration til det videre arbejde.

HVORDAN KAN VI ORGANISERE ARBEJDET PÅ EN MERE HENSIGTSMÆSSIG MÅDE?

Mindre teams
omkring
borgeren

Faste
kontakt-
personer

Mere
regelmæssighed
og kontinuitet

Indflydelse
på
planlægningen

Tænk kreativt
- fx få andre
faggrupper til
at gøre rent

Anerkende
og bruge
kompetencer

Se på
kompleksitet
fremfor
antal borgere

Balance
mellem
krav og
ressourcer

HVAD SKAL DER TIL FOR AT FÅ FLERE FAGLÆRTE KOLLEGER?

Ordentlige
vilkår for
vejledere

Tale
faget
op

Mere tid til
omsorg

Højere
løn

Bedre
arbejds-
vilkår

Færre
weekend
vagter

Behandle
elever
godt

Fleksible
mødetider

Tillid til
kompetencer

Fastholdelses-
tillæg

Uddannelse
til
ufaglærte

Mere
indflydelse

Nye
titler

HVAD SKAL LEDELSEN/ ARBEJDSGIVERNE/POLITIKERNE GØRE ANDERLEDES?

Bedre
senior-
vilkår

Tilbyde
efter-
uddannelse

Udvis
tillid

Respekt
kompetencer

Passe
på os

Uddanne
lederne

Give os
med-
indflydelse

De skulle selv
prøve det
- ja de sku'!

Reducere
pseudo-
arbejde

Mere
fokus på
elever

Sammen-
hængende
vagtplan

Mere
økonomi til
kommunerne

Færre
weekend-
vagter

Tale
faget op

GRATIS E-LÆRING TIL DIG DER MÅLER CRP

- Fokus på procedurer før og efter måling
- En kort introduktion til kvalitetssikring
- Kan bruges uanset type af udstyr
- Måltrettet SOSU og sygeplejersker
- Supplement til lokal oplæring
- Varighed: 10-15 minutter

*Deltag ved at logge på kortlink.dk/2eb2p
– brug NemID*

ET FAG – MANGE ANSIGTER

Magasinet "Et fag – mange ansigter" er en hyldest til social- og sundhedsfagene udgivet i anledning af uddannelsernes 30 års jubilæum.

Magasinets 30 forskellige historier fra hverdagen giver et indblik i et fantastisk fagområde med mange muligheder.

Find magasinet her: <http://kortlink.dk/2e38h>

FRIVILLIGE SOSU-SPROGTRÆNERE

Ved at bruge en halv time om ugen kan du være med at hjælpe flygtninge og indvandrere tættere på arbejdsmarkedet.

Det foregår online via computer tablet eller telefon, og du bestemmer selv, hvornår på dagen, og hvor tit du vil hjælpe.

Som frivillig bruger du din faglighed til at støtte en flygtning eller indvander, der ønsker at få foden indenfor sundheds- og omsorgssektoren.

Du skal have styr på den mest basale grammatik, men det vigtigste er, at du har lyst til at støtte et andet menneske i at lære dansk inden for dit fagområde.

Send en mail til sporgland@rodekors.dk og skriv et par ord om dig selv samt din motivation for at blive frivillig sprogtræner.

SEKS UD AF TI HAR HUDGENER VED BRUG AF MASKER

En undersøgelse blandt 10.000 hospitalsansatte i Region Hovedstaden viser, at 6 ud af 10 melder om irriteret hud efter brug af maske.

Jo længere tid masker bruges, jo større risiko er der for irriteret hud, uanset hvilken type maske der bruges.

Gode råd, hvis du er generet af at bruge maske:

- Tør ansigtet med en fugtig serviet, når du tager masken af.
- Rens ansigtet mindst en gang dagligt med sæbefri ansigtsrens
- Brug en fugtighedscreme tilpasset din hudtype
- Vælg produkter uden parfume og problematiske ingredienser
- Prøv en maske fra en anden producent
- Tal evt. med en læge om ordination af behandlingscreme.

Undersøgelsen er publiceret i det internationale Tidsskrift Contact Dermatitis

HÅNDVÆRKERE MED UDMÆRKELSE

Social- og sundhedsassistent-eleverne Patricia Chanette Lawaetz, Furesø kommune, og Mikkel Iversholt, Gribskov kommune, vandt i januar de regionale mesterskaber i SOSU-Skills. Dermed får de mulighed for at vise håndværket frem igen ved danmarksmesterskaberne den 28.-30. april i Høng.

Forskning tyder på, at mennesker med mundbind på opfattes mere tiltrækkende. Formentlig fordi vi fokuserer mere på øjnene.

Kilde: Videnskab.dk

BRUG HJÆLPEMIDLER TIL AT FORFLYTTE BEN

Løft aldrig, men brug hjælpemidler og borgerens egne ressourcer, når benene skal op i sengen. To ben vejer nemt 20-30 kg eller mere.

I en række små film kan du se eksempler på, hvordan man kan få borgers ben op i sengen med forskellige hjælpemidler fra en simpel strop til en avanceret ind- og udstigningsseng.

Et væsentligt budskab er, at hvis det rette hjælpemiddel ikke er til stede, så er det bedre at overkompensere – for eksempel ved at bruge loftlift eller i yderste konsekvens at udføre plejeopgaven i sengen, indtil hjælpemidlet er skaffet.

Find filmene her: kortlink.dk/2emwx

ONLINE LÆRING: BLIVE BEDRE TIL FORFLYTNING

Et nyt online kursus guider dig gennem metoder til sikker forflytning. Du lærer om de grundlæggende principper for forflytninger, risikovurdering og hvordan du arbejder med din egen krop for at forhindre nedslidning og arbejdsulykker. Kurset er gratis og tager ca. halvanden time at komme igennem.

Find kurset her: <https://elaer.dk/sttdk>

REGLER OG RETTIGHEDER

Fagforeningen modtager hver dag en lang række spørgsmål fra medlemmerne.

Læs nogle af svarene her.

SYGDOM OG AFSPADSERING

? Jeg er ansat i en kommune og har desværre været syg i en lang periode.

Mine lørdag- og søndagstillæg går til afspadsering.

Nu kan jeg se, at jeg har afspadseret dem under min sygdom, kan det være rigtigt?

! Ja, men til gengæld optjener du også lørdag- og søndagsafspadsering under sygdom.

Man kan sige at hovedreglen er, at det man kan optjene under sygdom, også kan afvikles under sygdom.

COVID OG NØDPASNING

? Min søns skole er lukket på grund af Covid 19, og han kan ikke være alene hjemme.

Hvad skal jeg gøre?

! Du har som udgangspunkt ikke ret til at blive hjemme fra arbejde for at passe dit barn. Men hvis du ikke kan aftale med

LØN OG FERIE

? Jeg har holdt ferie, og jeg kan ikke forstå, at jeg er blevet trukket i løn. Kan det være rigtigt? Jeg har været ansat i kommunen i flere år og har jo ferie med løn.

! Det kan godt være rigtigt. Den nye ferielov gør, at du får den løn under ferien, som du havde, da du optjente ferien.

Så hvis du enten er gået op eller ned i timer eller op eller ned i løn, kan der enten være et ferietræk, eller et ferietillæg.

Det grundlæggende princip er, at når du holder ferie, får du løn i forhold til det timeantal, du havde, da du optjente ferien.

6. FERIAUGE

? Jeg er ansat i en privat virksomhed uden overenskomst. Jeg har fem ugers ferie, men kan det være rigtigt? Mine kolleger i det offentlige har jo seks uger?

! Den 6. uge, som man har i det offentlige, er såkaldte feriefridage, aftalt i overenskomsten. De er ikke en del af ferieloven.

Derfor kan det godt passe, at du ikke har feriefridage, hvis du er ansat i en virksomhed uden overenskomst.

Det er din ansættelsesbrev/kontrakt, der beskriver dine løn- og ansættelsesforhold, hvis der ikke er overenskomst.

Vi anbefaler vores medlemmer at kontakte os, hvis de bliver ansat i en privat virksomhed. Så kan vi oplyse, om den pågældende virksomhed har overenskomst, og hvad den indeholder. Eller hvad man skal være opmærksom på, hvis firmaet ikke har overenskomst.

TIL ARBEJDSMILJØ-KONSULENTEN

OMKLÆDNING HOS MÆNDENE

? På min arbejdsplads er der ikke flere ledige skabe i dame-omklædningsrummet, og jeg er derfor blevet henvist til at klæde om i mændenes omklædningsrum. Det er ét stort rum uden selvstændige aflukker, så jeg bryder mig ikke om det. Jeg har fået besked på fra min leder, at der ikke er noget at gøre ved det, men at jeg kan gå ind til damerne, hvis jeg vil i bad. Er det i orden?

! Det er ikke et spørgsmål, vi har fået før, men der er regler på området, så det korte svar er nej, det er ikke i orden.

Arbejdstilsynets vejledning om "Velfærdsforanstaltninger på faste arbejdssteder" handler blandt andet om garderobe og omklædningsrum.

Her står blandt andet:

- Omklædning skal kunne ske ugenert for hvert køn for sig. Kvinder og mænd skal derfor enten have adskilte omklædningsrum eller have mulighed for at benytte samme aflåselige omklædningsrum hver for sig.

- Omklædningsrum skal indeholde et aflåseligt garderobeskab til hver ansat.
- Badning skal kunne ske ugenert for hvert køn for sig. Det betyder, at der normalt skal indrettes bad for hvert køn for sig, eller at kvinder og mænd benytter samme aflåselige baderum hver for sig.

Du kan vise din ledelse vejledningen og bede dem finde en løsning. Du finder vejledningen her: **kortlink.dk/2eg2d**

Spørg din tillidsrepræsentant eller ring til fagforeningen på telefon **4697 2222**, hvis du er i tvivl om regler og rettigheder.

Find telefontiderne på **www.foa.dk/sosu-kontakt**

SOSU-kryds

SOCIAL- OG SUNDHEDSAFDELINGEN FOA						SOSU X	LÆRE- MESTER	ØDE- LAGT	NORGE	STIMU- LANS	SINGLE	ENG. SANGER	SMALL	SLÆGT	HOSPI- TAL	KRYDDER- DELE	RET- NING							
						PERIODE					9													
						FILM- FIGUR			SOLO INDE- LUKKET			XX FRED												
						→ 10						2	DYR TRIBU- NER											
						LITER		ENS- FARVET FINDES				RYGER OPFØRE			15									
						TONER				GAMLE TESTAMENTE PASSE PÅ		BOSS MÆRKER												
	BEGIVEN- HED	MÅLER	VARME- KILDE	TON	GENLYD	DASEDE SAMMEN- DRAG	13				PLANTE ET PAR	22				JOULE DYST								
TIL- PASSE		16						LOK TALORD			HÅB ARBEJDS- OMRÅDE					25								
OP- HÆNG				BRYDE PUKLE	7			VAND- MAND TRÆER				11		MÆRKE LAND										
BYTE		FISK NUTTET		3			GARN MØDE- STED				BLOD- VÆSKE UNGER					PLANTE								
DESSERT	6		MUSIK- GENRE HABIT- DELE					AFGIFT INSTRUK- TØR						KUR- STED LEDIG		1								
DYR					BLØDE IMAGE					KOM- PAGNI GÅ I DYBDEN		4	TONE FOR- NAVN			NIT FLYVER								
SPISE				SPILLE- BY FRØ			20		OSTE RETTE- SNOR						FILTER LIGE									
URAN		GENERT VALUTA				PESTI- LENS POST						19				24								
SAGN											GRIBE LANGS			KORT FORE- KOMME	14	SPIL								
PROFET			12		FRA IMOD			CYKEL- UDSTYR KAMP					SERVICE ASEDE											
FOR- BUND		21	PINTE OS					17		BUTIKS- UDSTYR FANDTES					UJÆVN MAVE									
SPANIEN		STERILT DYR						DYR MOREDE SIG				LÆR- LING TONE			8	500 HJEM								
FJOL- LET					5	RED- SKAB SYD	23		ILD- STED					INSTRU- MENT MI										
GREB				SMITTE- FORE- BYGGE								FOR- SMAG	18											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Send ind & vind!

Send løsningsordet senest den 10. marts i en mail til angul@foa.dk og deltag i lodtrækningen om en SOSU-taske. **Vinder af sosu-krydsen i sidste nummer blev: Rita Tjell Langeland, Brønshøj**